

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติการและเปรียบเทียบสถานบริการในลักษณะเดียวกัน โดยเน้นการตรวจสอบระบบป้องกันอัคคีภัยในสถานบริการตามกฎหมายตรวจสอบอาคาร ที่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดประเภทอาคารที่ต้องจัดให้มีผู้ตรวจสอบ พ.ศ.2548 โดยเลือกอาคารสถานบริการในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มีการกำหนดวิธีการดำเนินการศึกษาดังนี้ คือ

- 3.1 ขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา

3.1.1 ศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ โดยมีขั้นตอนในการศึกษา ดังนี้

3.1.1.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎี กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1.1.2 ศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติตามมาตรฐาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

3.1.1.3 ศึกษาข้อมูลที่ได้จากการสำรวจภาคสนามในอาคารกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำมาสรุปขั้นตอน และปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติตามกฎหมายตรวจสอบอาคาร

3.1.2 ศึกษาจากข้อมูลปฐมภูมิ มีขั้นตอนในการศึกษา ดังนี้

3.1.2.1 รวบรวมแนวคิดตลอดจนหลักเกณฑ์ตามมาตรฐาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสำรวจเฉพาะระบบและอุปกรณ์ประกอบ ที่เกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัยของอาคารในอาคารสถานบริการชุดกลุ่มตัวอย่างมาใช้ในการกำหนดกรอบและแนวทางการเปรียบเทียบ

3.1.2.2 ดำเนินการสำรวจตรวจสอบกลุ่มตัวอย่างที่เข้าข่ายกับกฎหมายตรวจสอบอาคาร พร้อมทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติ และปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายตรวจสอบอาคาร

3.1.2.3 รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง นำมาวิเคราะห์ และสรุปเสนอแนวทาง ในการปฏิบัติตามกฎหมายตรวจสอบอาคารของอาคารสถานบริการและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติตามกฎหมายตรวจสอบอาคารของอาคารสถานบริการ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

3.2.1 ประชากร

ในการศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งการศึกษาเป็นดังนี้

3.2.1.1 การเก็บข้อมูลรายละเอียดภาคสนาม เพื่อให้ทราบถึงแนววิธีปฏิบัติ และปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายตรวจสอบอาคารของอาคารสถานบริการโดยประชากรในกลุ่มนี้ ได้แก่

1) อาคารสถานบริการที่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดประเภทอาคารที่ต้องจัดให้มีผู้ตรวจสอบ พ.ศ.2548

3.2.1.2 การศึกษากฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายตรวจสอบอาคารของอาคารสถานบริการและขั้นตอนการตรวจสอบรายงานผลการตรวจสอบอาคารของกรุงเทพมหานครเพื่อพิจารณาออกใบรับรองการตรวจสอบอาคาร (แบบ ร.1) รวมถึงการนำข้อมูลรายละเอียดจากการสำรวจภาคสนามไปเปรียบเทียบกับลักษณะของแต่ละกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการตรวจสอบอาคารของอาคารสถานบริการ

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างของประชากรที่เป็นอาคารสถานบริการใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เนื่องจากอาคารสถานบริการในพื้นที่ กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นกรณีศึกษามีจำนวนมาก และการเข้าเก็บรายละเอียดข้อมูลของทุกอาคารไม่สามารถเข้าได้ทุกหลังเนื่องจากระยะเวลาในการศึกษามีจำกัด

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ดำเนินการรวบรวมข้อกฎหมาย มาตรฐานความปลอดภัย คู่มือสำหรับผู้ตรวจสอบ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยทำการเก็บข้อมูลรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างอาคารสถานบริการ โดยจะ

ทำการศึกษาตรวจสอบระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานบริการ ให้เป็นไปตามกฎหมายและการตรวจสอบอาคาร ด้วยแบบสอบถาม จากกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการดูแลอาคาร คือ ผู้จัดการอาคาร หัวหน้าช่างประจำอาคาร เนื่องจากในการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาในเชิงลึกซึ่งเป็นการศึกษาแบบละเอียดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนความเป็นจริงมากที่สุดจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 อาคาร

3.3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาเรียบร้อยแล้ว มาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ นำมาวิเคราะห์ต่อไป

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษานี้จะดำเนินการศึกษารายละเอียดด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนในการปฏิบัติตามกฎหมายตรวจสอบอาคารของอาคารสถานบริการ เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาของการศึกษาและที่สำคัญคือ กำหนดกรอบในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานั้น จะเลือกใช้รูปแบบสำรวจและการสัมภาษณ์ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่ต้องการศึกษา ซึ่งทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลในเชิงลึกที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบอาคารของอาคารสถานบริการได้มากที่สุด ซึ่งเครื่องมือที่ใช้นั้นมีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง โดยได้มีการแบ่งเนื้อหาการสัมภาษณ์เป็น 2 ประเด็นหลัก ดังนี้ โดยมีโครงสร้างของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับเกี่ยวกับข้อมูลของอาคารสถานบริการได้แก่

1. ชื่ออาคาร
2. สถานที่ตั้ง
3. เบอร์โทรศัพท์และเบอร์โทรสารที่ติดต่อได้
4. ชื่อและตำแหน่งผู้รับผิดชอบดูแลอาคาร
5. ประเภทของอาคาร/ความสูงของอาคาร
6. อายุการใช้งานของอาคาร

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากการตรวจสอบอาคารลักษณะคำถามประกอบด้วย ประเด็นเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติในการตรวจสอบอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 เช่น การแบ่งประเภทของการตรวจสอบอาคาร, รายละเอียดของงานระบบในอาคารที่ต้องตรวจสอบ, หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบอาคาร เป็นต้น

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการตรวจสอบอาคาร

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลที่ได้จากการศึกษารวมกับข้อมูลที่ได้จากการกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบอาคาร นำมาประมวลและทำการวิเคราะห์ผลการศึกษาในรูปแบบที่มีลักษณะเชิงบรรยายโดยแบ่งแยกตามลักษณะของอุปกรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด และเป็นไปตามแนวทางการตรวจสอบอาคารที่กำหนด